

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

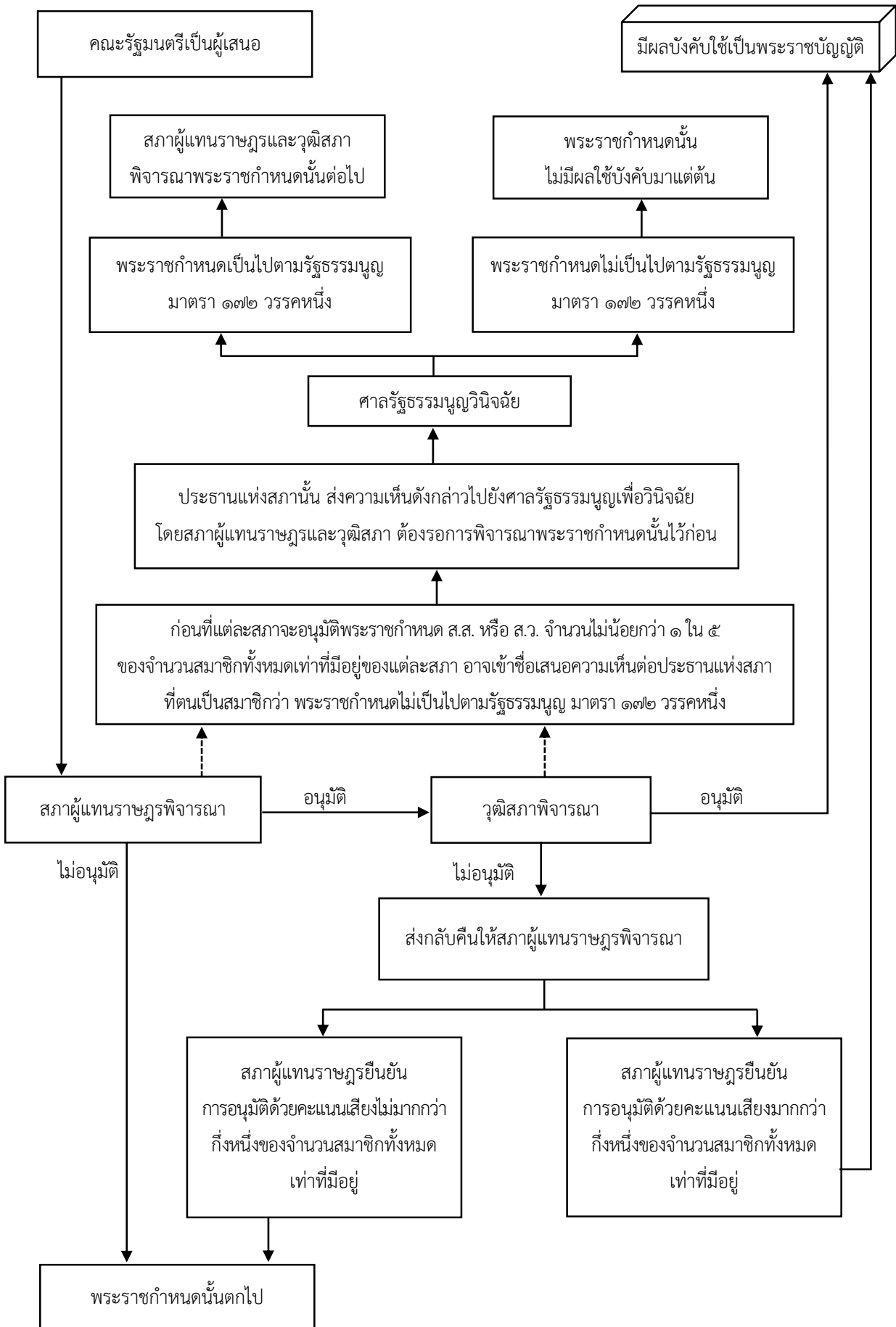
พระราชกำหนด
มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
พ.ศ. ๒๕๖๖

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๓/๒๕๖๖

กระบวนการพิจารณาพระราชกำหนด
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สิงหาคม ๒๕๖๖

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางสาวนภาพร ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาดบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายธีรพัฒน์ พิเชฐวงศ์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศิวณัฐภรณ์ นันทะมา	นิติกรปฏิบัติการ
นางพัชรา พุกเศรษฐี	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ และบทวิเคราะห์

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

๑. สารสำคัญของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ..... ๑
๒. บทวิเคราะห์พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ..... ๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

๑. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ..... - ๑ -
๒. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖..... - ๕ -
  - ๒.๑ ข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ..... - ๕ -
  - ๒.๒ บทความ เรื่อง “ปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี” ..... - ๙ -
  - ๒.๓ บทความ เรื่อง เปิดขบวนการ “บัญชีม้า” ช่องทางฟอกเงิน หลอกคนไอ้น
แก๊งคอลเซ็นเตอร์ ..... - ๑๑ -
  - ๒.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับกลโกงมิจฉาชีพที่ใช้หลอกลวงเหยื่อบนโลกออนไลน์ ..... - ๑๔ -
  - ๒.๕ สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ (ภาพ Infographic)..... - ๑๖ -

ภาคผนวก

- สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๔๗๒ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖
เรื่อง พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา ..... (๑)
- พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว) ..... (๒)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ และบทวิเคราะห์

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม

อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

สาระสำคัญ

ของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นกฎหมายแล้ว นายกรัฐมนตรีจึงได้เสนอพระราชกำหนดดังกล่าวเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒^๑ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติอนุมัติพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ แล้ว

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๒ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณานุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภา และการยืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ”

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมีการใช้วิธีการทางเทคโนโลยีหลอกลวงประชาชนทั่วไปผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จนทำให้ประชาชนสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมากและผู้หลอกลวงได้ออนทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวผ่านบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่นต่อไปเป็นทอด ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อปกปิดหรืออำพรางการกระทำความผิด ซึ่งแต่ละวันประชาชนผู้สุจริตถูกหลอกลวงจำนวนมากและมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก และการหลอกลวงดังกล่าวซึ่งเป็นการกระทำความผิดได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างและเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะต้องมีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๔ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๒. กำหนดบทนิยาม (มาตรา ๓)

“อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หมายความว่า การกระทำหรือพยายามกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือกระทำความผิดฐานฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินของรัฐ ที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

๓. กำหนดหน้าที่ของสถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรืออาจมีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ดังนี้

๓.๑ กำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจ มีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมของลูกค้ายที่เกี่ยวข้องในระหว่างสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจนั้น ผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นชอบร่วมกัน (มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง)

๓.๒ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามข้อ ๓ ให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล การให้บริการที่เกี่ยวข้องระหว่างกันผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นชอบร่วมกัน (มาตรา ๔ วรรคสอง)

๓.๓ กำหนดให้เมื่อมีการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามข้อ ๓.๑ หรือข้อ ๓.๒ แล้ว ให้ผู้เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลแจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทราบโดยทันที และเมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เพื่อป้องกัน ปราบปราม หรือระงับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ (มาตรา ๔ วรรคสาม)

๔. กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีและมีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลการลงทะเบียนผู้ใช้งานหรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่น ที่เกี่ยวข้องกับกรกระทำดังกล่าว เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น และเมื่อได้รับคำสั่งแล้ว ให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำนั้น มีหน้าที่ส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้ส่งภายในระยะเวลาที่ผู้ส่งกำหนด (มาตรา ๕)

๕. กำหนดมาตรการดำเนินการในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจพบเหตุ อันควรสงสัยเองหรือได้รับข้อมูลจากระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ ว่า บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ใดถูกใช้หรืออาจถูกใช้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีหรือการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน ดังนี้ (มาตรา ๖)

๕.๑ กำหนดให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมและ แจ้งสถาบันการเงิน หรือผู้ประกอบการที่รับโอนถัดไป พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผย หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบการผู้รับโอนทุกทอดทราบ และระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันทีเป็นการชั่วคราว ไม่เกิน ๗ วันนับแต่วันที่พบเหตุอันควรสงสัยหรือ ได้รับแจ้ง แล้วแต่กรณี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง และแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญา หรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตรวจสอบ (มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

๕.๒ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจได้รับแจ้งเหตุตามข้อ ๕.๑ จากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรม พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือ กระบวนการเปิดเผย หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบการผู้รับโอน ทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที แล้วแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ (มาตรา ๖ วรรคสอง)

๕.๓ เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตรวจสอบแล้ว ปรากฏพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้ดำเนินการตามกฎหมายภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งการระงับการทำธุรกรรมตามข้อ ๕.๑ หรือแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจตามข้อ ๕.๒ หากไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่เชื่อได้ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้แจ้งผลการตรวจสอบให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจทราบเพื่อยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมต่อไป (มาตรา ๖ วรรคสาม)

๕.๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามข้อ ๕.๓ แล้ว หากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่แจ้งผลการดำเนินการให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น (มาตรา ๖ วรรคสี่)

๖. กำหนดให้ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย ซึ่งเป็นผู้ถือบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ว่า ได้มีการทำธุรกรรมโดยบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวและเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมนั้นไว้ชั่วคราว พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบการธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที และแจ้งให้ผู้เสียหายไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๗๒ ชั่วโมง ทั้งนี้ เมื่อมีการร้องทุกข์แล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับการทำธุรกรรมไว้ทราบ และให้พนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากและบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งความร้องทุกข์ หากไม่มีคำสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมไว้ต่อไปภายในเวลาดังกล่าว ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น (มาตรา ๗)

๗. กำหนดให้การแจ้งข้อมูลหรือหลักฐานตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ จะกระทำทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีที่กระทำทางโทรศัพท์ ให้ผู้ได้รับแจ้งบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรลงลายมือชื่อผู้รับแจ้ง และวันเวลาที่ได้รับไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งส่งสำเนาให้ผู้แจ้งเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย ทั้งนี้ สำหรับการร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะกระทำต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรหรือต่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีก็ได้ และจะร้องทุกข์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้ถือว่าเป็นการร้องทุกข์โดยชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และในการสอบสวนหรือดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์ไม่ว่าประจำอยู่ที่ใดหรือพนักงานสอบสวนที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจสอบสวนและดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักร (มาตรา ๘)

๘. บทกำหนดโทษ

๘.๑ กำหนดให้ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยไม่ได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

๘.๒ กำหนดให้ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อ ขาย ให้เช่า หรือให้ยืม บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)

๘.๓ กำหนดให้ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อหรือขายเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งลงทะเบียนผู้ใช้บริการในนามของบุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว แต่ไม่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๑)

๙. กำหนดให้การเปิดเผย การแลกเปลี่ยน การเข้าถึง ตลอดจนการเก็บ การรวบรวม หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่ผู้ได้รับหรือครอบครองข้อมูลจะเปิดเผยให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบมิได้ (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดบทเฉพาะกาล

๑๐.๑ ในวาระเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหตุอันควรสงสัยตามพระราชกำหนดนี้ รวมทั้งให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการดังกล่าว และให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะแต่งตั้งข้าราชการจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ (มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง)

๑๐.๒ กำหนดให้เมื่อครบ ๕ ปีหลังจากที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประเมินความจำเป็นในการให้มีคณะกรรมการตามข้อ ๑๐.๑ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีมีความจำเป็นต้องมี

คณะกรรมการต่อไป ให้เสนอแนะหน่วยงานที่จะทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการต่อไปด้วย ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการตั้งกล่าวต่อไป และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการดังกล่าวสิ้นสุดลงนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติหรือวันที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แล้วแต่กรณี

๑๐.๓ กำหนดให้ในกรณีที่เห็นควรมีคณะกรรมการตามข้อ ๑๐.๑ ต่อไป คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นคราว ๆ หรือตลอดไปได้ ในกรณีเช่นนั้นการแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๑๑. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๔)

บทวิเคราะห์

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการตราพระราชกำหนด

พระราชกำหนดเป็นกฎหมายที่มีสถานะในระดับเดียวกับพระราชบัญญัติ แต่ออกโดยฝ่ายบริหารซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒^๓ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการตราพระราชกำหนดว่า จะต้องเป็นกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ และให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

เมื่อพิจารณาเหตุผลของการตราพระราชกำหนดฉบับนี้ สรุปความได้ว่า โดยที่ปัจจุบันมีการใช้วิธีการทางเทคโนโลยีหลอกลวงประชาชนทั่วไปผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จนทำให้ประชาชนสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมากและผู้หลอกลวงได้โอนทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวนั้นผ่านบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่นต่อไปเป็นทอด ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อปกปิดหรืออำพรางการกระทำความผิด ซึ่งแต่ละวันประชาชนผู้สุจริตถูกหลอกลวงจำนวนมาก และมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก และการหลอกลวงดังกล่าวซึ่งเป็นการกระทำความผิดได้เพิ่มมากขึ้นส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างและเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะต้องมีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^๔

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยสรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑ หน้า ๑.

^๔ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library2.parliament.go.th/library/home.html> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๔ ในหน้าที่ ๑๘.

๒.๑ สารระสำคัญของพระราชกำหนด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์) ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยมีสาระสำคัญว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ และอนุมัติหลักการร่างพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ทั้งนี้ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ได้กำหนดให้ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์ จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้ โดยการตราพระราชกำหนดดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ และในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา โดยพระราชกำหนดดังกล่าวมีเหตุผลและความจำเป็น สารระสำคัญ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สรุปได้ดังนี้

๒.๑.๑ เหตุผลและความจำเป็นในการตราพระราชกำหนด

โดยที่ปัจจุบันมีการใช้วิธีการทางเทคโนโลยีหลอกลวงประชาชนทั่วไปผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จนทำให้ประชาชนสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมากและผู้หลอกลวงได้โอนทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวผ่านบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่นต่อไปเป็นทอด ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อปกปิดหรืออำพรางการกระทำความผิดซึ่งแต่ละวันประชาชนผู้สุจริตถูกหลอกลวงจำนวนมากและมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก และการหลอกลวงดังกล่าวซึ่งเป็นการกระทำความผิดได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างและเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะต้องมีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สำหรับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ในการกระทำความผิด หรือ “บัญชีม้า” และการใช้เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการกระทำความผิด หรือ “ซิมม้า” (SIM Card) รวมทั้งระงับยับยั้งการโอนเงินของผู้กระทำความผิดต่อกันเป็นทอด ๆ เพื่อให้สามารถติดตามทรัพย์สินคืนให้แก่ผู้เสียหายได้ทันการณ์ โดยพระราชกำหนดฉบับนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับ

มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เป็นไปเพื่อคุ้มครองประชาชนผู้สุจริตซึ่งถูกหลอกลวงจนสูญเสียไปซึ่งทรัพย์สินโดยผ่านโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยในแต่ละวันมีผู้ถูกหลอกลวงเป็นจำนวนมาก และมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก จึงสมควรมีมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทนี้ให้หมดไปโดยเร็ว และเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การตราพระราชกำหนดนี้จึงสอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒.๑.๒ สารสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดฉบับนี้ได้กำหนดมาตรการหลักอันเป็นกลไกสำคัญในการจัดการหลอกลวง การใช้บัญชีม้า และการใช้ช่องทางการสื่อสารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๔ กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรืออาจมีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และแจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทราบโดยทันที

มาตรา ๕ กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งและกำหนดระยะเวลาให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๖ กำหนดให้ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยเองหรือได้รับข้อมูลจากระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมนั้นและแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจที่รับโอนถัดไป พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันทีเป็นการชั่วคราว ไม่เกิน ๗ วันนับแต่วันที่พบเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้ง แล้วแต่กรณี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง และแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตรวจสอบ

มาตรา ๗ กำหนดให้ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย ซึ่งเป็นผู้ถือบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ว่าได้มีการกระทำความผิดเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมนั้นไว้ชั่วคราว พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที และแจ้งให้ผู้เสียหายไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๗๒ ชั่วโมง

มาตรา ๘ กำหนดให้การแจ้งข้อมูลหรือหลักฐานในการกระทำความผิดตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ จะกระทำทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และการร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะกระทำต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรหรือต่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีก็ได้ และจะร้องทุกข์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์ไม่ว่าจะประจำอยู่ที่ใดหรือพนักงานสอบสวนที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจสอบสวนและดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ ไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักร

มาตรา ๙ กำหนดบทลงโทษในกรณีที่ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง (บัญชีม้า) หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน (ซิมม้า) โดยรู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือความผิดทางอาญอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ กำหนดให้ผู้ใดเป็นธุระในการจัดหา โฆษณา หรือโฆษณา โดยประการใด ๆ เพื่อให้มีบัญชีม้าหรือซิมม้า ต้องได้รับโทษหนักขึ้น

มาตรา ๑๒ กำหนดให้การเปิดเผย การแลกเปลี่ยน การเข้าถึง ตลอดจนการเก็บ การรวบรวม หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

มาตรา ๑๔ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

๒.๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

พระราชกำหนดฉบับนี้จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีมาตรการแก้ไขปัญหาเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถลดภาระและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ณ สถานีตำรวจทั่วราชอาณาจักรหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ยังสามารถระงับยับยั้งความเสียหายได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ถือบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์สามารถแจ้งต่อสถาบันการเงินได้โดยตรง และสถาบันการเงินสามารถระงับการทำธุรกรรมนั้นไว้เป็นการชั่วคราวพร้อมทั้งการดำเนินการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสถาบันการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องทราบและระงับธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที ทั้งนี้ เพื่อการรักษาเงินของผู้เสียหายไม่ให้มีการโอนต่อไปเป็นทอด ๆ ตลอดจนสามารถลดอัตราการร้องทุกข์ต่อวัน ลดมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจ และสามารถอภัยทรัพย์สินจากการกระทำความผิดได้เพิ่มมากขึ้น

๒.๒ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

ฝ่ายที่เห็นด้วยกับการเสนอพระราชกำหนดฉบับนี้ มีความเห็นสรุปลงสาระสำคัญได้ ดังนี้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายสนับสนุนพระราชกำหนดมาตรการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีความคิดเห็นสรุปได้ว่า ปัจจุบัน ประชาชนจำนวนมากได้รับความเดือดร้อนและความเสียหายจากการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) การหลอกลวงให้โอนเงินหรือซื้อสินค้า ซึ่งคิดเป็นมูลค่าความเสียหายจำนวนมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นรีบด่วน อันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ที่จะต้องดำเนินการตราพระราชกำหนดเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ ดำเนินการเพื่อระงับยับยั้งการกระทำความผิดและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ อย่างทันทั่วถึง รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการปกป้องและคุ้มครองทรัพย์สินของประชาชนและเศรษฐกิจ ของประเทศ จึงเห็นด้วยกับพระราชกำหนดฉบับนี้

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการเสนอพระราชกำหนดฉบับนี้ มีความเห็นสรุปลงสาระสำคัญได้ ดังนี้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางส่วนมีความเห็นว่า ปัญหาการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานทั้งภาคเอกชนและภาคการเงิน ดังนั้น การตราพระราชกำหนดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ส่งผลกระทบท่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินสมควร และต้องมีการรับฟังความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ โดยมีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังนี้

๑) เนื่องจากจะมีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ามาทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร จึงเห็นควร รขอให้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่เป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ

๒) พระราชกำหนดฉบับนี้ได้กำหนดมาตรการหลายประการที่ยังไม่มีความชัดเจน เพียงพอและอาจกระทบท่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงควรตราเป็นพระราชบัญญัติ เพื่อให้การพิจารณาร่างกฎหมายเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยผ่านการพิจารณาจาก คณะกรรมาธิการประจำสภาผู้แทนราษฎรซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) คณะกรรมการที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามมาตรา ๑๓ มีองค์ประกอบที่ไม่ชัดเจนและไม่ได้ กำหนดให้ผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีเป็นผู้มีคุณสมบัติได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับพระราชกำหนดฉบับนี้ สรุปสาระสำคัญได้
ดังนี้

๑) เพื่อป้องกันปัญหาการเกิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรแก้ไขปัญหาเรื่องการลักลอบเปิดใช้ซิมการ์ด (SIM Card) ผิดกฎหมายหรือที่เรียกว่า “ซิมม้า” รวมทั้งการติดตั้งเสาสัญญาณหรือการใช้สัญญาณโทรศัพท์บริเวณชายแดนระหว่างประเทศที่เอื้อต่อการทำธุรกรรม ผิดกฎหมายนอกราชอาณาจักร และควรมีมาตรการตรวจสอบการครอบครองซิมการ์ดที่มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น

๒) การตราพระราชกำหนดเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะต้องสามารถแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ไม่เป็นการสร้างปัญหาหรือภาระให้แก่ประชาชนเกินสมควร มีมาตรการให้ความช่วยเหลือ เยียวยาแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ลดความยุ่งยากและขั้นตอนในการแจ้งความร้องทุกข์ ตลอดจนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้สามารถระงับเหตุหรือธุรกรรมที่ผิดกฎหมายได้อย่างทันการณ์

๓) ควรกำหนดหลักการในการตีความบทบัญญัติของพระราชกำหนดฉบับนี้ เพื่อให้มีความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย และควรกำหนดให้มีมาตรการเยียวยาให้แก่บุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่ได้รับผลกระทบหรือความเสียหายจากการกระทำความผิดอย่างยุติธรรม

๔) ควรมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างธนาคารและสถาบันการเงิน อย่างมีประสิทธิภาพ และควรกำหนดให้มีมาตรการและระบบติดตามเส้นทางการเงิน ระบบจัดเก็บฐานข้อมูลผู้ใช้บัญชีธนาคารและผู้ใช้เลขหมายโทรศัพท์เพื่อให้สามารถระงับยับยั้งการกระทำความผิด และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

๕) ธนาคาร สถาบันการเงิน และผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมควรพิจารณาการเปิดบัญชี และการให้บริการซิมการ์ด (SIM Card) ให้เป็นไปอย่างรอบคอบ หรือมีการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการเปิดบัญชีและการให้บริการซิมการ์ด (SIM Card) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๖) ควรมีการขึ้นทะเบียนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีจลาจล ใช้เป็นเครื่องมือในการหลอกลวงประชาชนและก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อติดตามและควบคุมมิให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน โดยต้องคำนึงถึงปัญหาเชิงโครงสร้างของปัญหาอาชญากรรมประกอบด้วย

๗) ธนาคาร สถาบันการเงิน และผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมจะต้องรักษามาตรฐานด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ และควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ให้บริการ เพราะถือได้ว่าเป็นความผิดพลาดในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ

๘) ควรกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อติดตามทรัพย์สิน ในการกระทำความผิด และคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้เสียหายได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งในกรณีที่มีการระงับบัญชีของบุคคลภายนอก เมื่อบุคคลภายนอกได้ชี้แจงว่าไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดแล้วจะต้องคืนบัญชีดังกล่าวอย่างรวดเร็วด้วย

๙) ควรมีการกำหนดบทลงโทษและอัตราค่าปรับสำหรับผู้กระทำความผิด ให้มีความเหมาะสม รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายจะต้องเป็นไปอย่างเข้มงวดเพื่อให้สามารถป้องปราม การเกิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการกำหนดโทษของสถาบันการเงิน ไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย

๑๐) ตามที่บทบัญญัติในมาตรา ๑๒ ที่กำหนดข้อยกเว้นมิให้นำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาบังคับใช้ และมาตรา ๑๓ ที่กำหนดให้คณะกรรมการที่นายกรัฐมนตรี แต่งตั้งขึ้นมีหน้าที่และอำนาจกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหตุอันควรสงสัยตามพระราชกำหนดนี้ ดังนั้น จึงควรกำหนดหลักการ ในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน เพื่อมิให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการตีความและบังคับใช้กฎหมายที่ละเมิดหรือ กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๑๑) ควรมีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๓ ซึ่งควรกำหนดให้มีผู้แทน จากภาคเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย รวมทั้งควรกำหนด ระยะเวลาในการดำเนินการตามแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

๑๒) เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รวมทั้งแนวทางและขั้นตอน ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๑๓) รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรกำหนดให้มี การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ตกอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล (Personal Data Protection Act : PDPA) ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนและ ระวังยับยั้งการเกิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๑๔) ควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งให้ความรู้และข้อมูลที่จำเป็นแก่ประชาชน อย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม เนื่องจากสาเหตุ สำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้อาชญากรรมทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก คือ ประชาชนยังขาด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อเหตุอาชญากรรมทางเทคโนโลยีผ่านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

๑๕) ควรกำหนดให้มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๑๖) ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าพฤติการณ์ใดถือเป็นเหตุอันควร สงสัยตามพระราชกำหนดนี้ ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ให้มีความชัดเจน

๑๗) ในกรณีที่มีการโอนเงินผ่าน Platform รูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดออกไปนอกราชอาณาจักร สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ควรเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการสืบสวนและดำเนินการในกรณีดังกล่าวตามกฎหมายฉบับนี้

๑๘) ตามระบบกฎหมายของประเทศอังกฤษได้กำหนดให้ธนาคารและสถาบันการเงินจะต้องร่วมกันรับผิดชอบเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีด้วยในฐานะผู้ประกอบการค้าซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการขอเปิดบัญชีของผู้ขอใช้บริการเปิดบัญชี ขณะเดียวกันผู้ให้บริการโทรคมนาคมย่อมมีหน้าที่ตรวจสอบและคัดกรองผู้ขอใช้บริการเปิดซิมการ์ด (Sim Card) ด้วยเช่นกัน

๑๙) ควรพิจารณาให้มีการปรับปรุงระบบการโอนเงินหรือการทำธุรกรรมการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ระบบไบโอเมตริกซ์ (Biometrics) (คือ การระบุทางสรีระวิทยาของบุคคลนั้นโดยใช้ข้อมูลทางชีวภาพ และข้อมูลอัตลักษณ์ เช่น ลักษณะบนใบหน้า ดวงตา ลายนิ้วมือ) หรือการใช้รหัสใช้ครั้งเดียวหรือรหัส PIN

๒๐) พระราชกำหนดฉบับนี้ยังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงกรณีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีโดยการใช้แอปพลิเคชันเพื่อดูดเงินออกจากบัญชีของผู้เสียหาย หรือการโอนเงินโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน

๒๑) ปัจจุบันกระบวนการได้รับเงินคืนของผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยียังเป็นไปได้โดยยากและใช้ระยะเวลานานในการดำเนินการ

๒๒) พระราชกำหนดฉบับนี้ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีระหว่างประเทศ ตลอดจนกระบวนการฟอกเงินและติดตามทรัพย์สินระหว่างประเทศด้วย

๒๓) ควรมุ่งเน้นการให้ความรู้และเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้แก่พนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจในท้องที่ต่าง ๆ เนื่องจากมีการกำหนดให้ผู้เสียหายสามารถร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรก็ได้

๒.๓ การตอบชี้แจง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์) ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบจากการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประชาชนและเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องมีการปรับปรุงมาตรการในการดำเนินการต่าง ๆ ให้เท่าทันกับกลไกของคนร้าย พระราชกำหนดฉบับนี้จึงได้นำประเด็นที่สำคัญและเร่งด่วนมากำหนดไว้ คือ เรื่องบัญชีม้า และซิมม้า (SIM card ที่ใช้ในการกระทำความผิด) โดยมีการเพิ่มบทลงโทษและกำหนดมาตรการและขั้นตอนที่จำเป็นและเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ โดยรัฐบาลได้มีแนวคิดและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา แต่โดยที่กระบวนการแก้ไขปรับปรุงและจัดทำร่างพระราชบัญญัติต้องใช้เวลาในการดำเนินการ

เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน รวมทั้งจะต้องผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้น รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชกำหนดขึ้นใช้บังคับเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันการณ์และป้องกันมิให้ปัญหาที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีต่อธนาคารและสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถอายัดบัญชีไว้ได้เป็นการชั่วคราว รวมทั้งกำหนดให้ธนาคารและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องสามารถแจ้งและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้การอายัดบัญชีที่ใช้ในการกระทำความผิดและบัญชีที่เกี่ยวข้องกระทำได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันและระงับยับยั้งมิให้มีการโอนเงินต่อไปเป็นทอด ๆ ซึ่งจะทำให้สามารถติดตามเงินกลับคืนมาให้แก่ผู้เสียหายได้มากที่สุด

ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ) ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นปัญหาสำคัญและไม่ได้มีผลกระทบเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น แต่ในปัจจุบันหลายประเทศกำลังประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน และมีความจำเป็นที่จะต้องยกระดับการจัดการแก้ไขปัญหาในระดับสากล ซึ่งประเทศไทยได้เสนอให้เป็นวาระ (Agenda) ใน ASEAN และ APEC แล้ว แต่โดยที่การจัดการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวมีความยุ่งยากและสลับซับซ้อนด้วยเหตุที่การก่ออาชญากรรมมีลักษณะเป็นการใช้หรือฝังเข้าไปในระบบการเงินหรือระบบเทคโนโลยี ดังนั้น การออกมาตรการใด ๆ ในระยะแรกจึงยังไม่ได้ทำให้ปัญหาอาชญากรรมเหล่านี้หมดไปในทันที นอกจากนี้การยับยั้งธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหากดำเนินการด้วยความไม่ละเอียดรอบคอบก็จะส่งผลกระทบต่อทั้งด้านอาชญากรรม ด้านเทคโนโลยี และด้านระบบการเงิน

สำหรับการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในเบื้องต้น จึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องบัญชีม้าและซิมม้า โดยได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและจัดทำร่างพระราชบัญญัติขึ้น แต่เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขในหลายประเด็นและมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ จึงมีความเห็นว่าควรจะนำเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วนมาดำเนินการก่อน อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหारेื่องบัญชีม้าและซิมม้าซึ่งมุ่งเน้นการโอนเงินต่อไปเป็นทอด ๆ เพราะอาชญากรกลุ่มนี้มักใช้ระบบการหลอกลวงให้มีการโอนเงินโดยใช้ระบบธนาคารเป็นเครื่องมือก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีทั้งระบบได้

ดังนั้น พระราชกำหนดฉบับนี้จึงพยายามสร้างกลไกเพื่อการยับยั้งความเสียหายเมื่อเกิดเหตุกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อให้เงินของผู้เสียหายยังอยู่ในประเทศ โดยได้มีการหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสมาคมธนาคารไทย เนื่องจากหากดำเนินการไม่รัดกุมและไม่มีความละเอียดรอบคอบก็จะส่งผลกระทบต่อระบบการโอนเงินของประเทศ จึงกำหนดให้เมื่อธนาคารหรือสถาบันการเงินได้รับแจ้งจากผู้เสียหายย่อมมีหน้าที่หยุดหรือระงับการโอนเงินเป็นระยะเวลาชั่วคราวและจำกัด เพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการตรวจสอบว่าการโอนเงินตามที่ได้รับแจ้งนั้นผิดกฎหมายหรือไม่ ซึ่งการกำหนดระยะเวลาในการระงับการโอนเงินเป็นการชั่วคราว มีข้อถกเถียงว่า

การสร้างระบบระงับหรือชะลอการโอนเงินหลายครั้งอาจจะทำให้เกิดปัญหาการโอนเงินล่าช้า จึงจำเป็นต้องสร้างจุดสมดุลว่าจะทำอย่างไรที่จะสามารถปกป้องประชาชนที่ถูกหลอก ในขณะเดียวกัน ก็ไม่เป็นการทำลายระบบการโอนเงินของประเทศ โดยระยะเวลาในการระงับการโอนเงินเป็นการชั่วคราว ภายใน ๗ วัน จึงเป็นระยะเวลาที่มีความเหมาะสมและเพียงพอในการตรวจสอบ

นอกจากนี้ กลไกที่สำคัญประการหนึ่งที่เสนอในร่างกฎหมายและอยู่ระหว่างการดำเนินการ คือ มาตรการป้องกันปัญหาโดยการกำหนดให้ธนาคารและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง สามารถแจ้งและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ เพราะการโอนเงินผ่านบัญชีม้าในหลายครั้งไม่ได้เกิดขึ้น ในธนาคารหรือสถาบันการเงินเพียงแห่งเดียว แต่เป็นการโอนเงินผ่านธนาคารหรือสถาบันการเงินหลายแห่ง ซึ่งระบบที่จะทำให้อาคารหรือสถาบันการเงินสามารถติดต่อสื่อสารและแจ้งระงับการโอนเงิน ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด คือ การแจ้งจากธนาคารหรือสถาบันการเงินแห่งหนึ่งไปยังธนาคารหรือสถาบันการเงิน แห่งอื่น ๆ จนกระทั่งสุดท้ายการโอนเงิน ซึ่งมีความจำต้องยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้กระบวนการแจ้งและแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ สามารถดำเนินการต่อไปได้โดยมีมาตรการและกลไกในการควบคุมกำกับดูแล

ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พลตำรวจโท สุรพล เปรมบุตร) ได้ตอบชี้แจง ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

พระราชกำหนดฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในประการสำคัญเกี่ยวกับการกำหนด มาตรการป้องกันการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดเหตุเสียก่อน แต่เมื่อธนาคาร สถาบันการเงิน หรือผู้ประกอบการธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ก็สามารถระงับการทำธุรกรรมและแจ้งไปยังธนาคาร สถาบันการเงิน หรือผู้ประกอบการที่รับโอนถัดไป เพื่อให้ทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวได้ ตลอดจนได้ปรับปรุงแก้ไขวิธีการ ร้องทุกข์ของประชาชนโดยให้สามารถร้องทุกข์ทางอิเล็กทรอนิกส์ในท้องที่ใดก็ได้ และให้พนักงาน ที่รับคำร้องทุกข์เป็นพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนและดำเนินการ ไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้น ที่ใดในราชอาณาจักร นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้มีคณะกรรมการที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อมีหน้าที่และอำนาจกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหตุอันควรสงสัยตามพระราชกำหนดฉบับนี้ เพื่อกำกับดูแลการบังคับใช้ พระราชกำหนดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย (นางสาววาสนา นิमितยงสกุล) ได้ตอบชี้แจงต่อ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การบังคับใช้พระราชกำหนดฉบับนี้มีผลทำให้ธนาคารและสถาบันการเงินสามารถระงับ การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ทันทีเป็นการชั่วคราว และยังสามารถ ดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เพื่อระงับยับยั้งและป้องกันไม่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน จากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี แต่หากไม่มีการบังคับใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ ธนาคารและสถาบันการเงินจะไม่มีอำนาจดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทย

ได้ออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้การทำธุรกรรมมีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การยืนยันตัวตนด้วยใบหน้า รวมถึงการกำหนดมาตรการอันเป็นข้อห้ามหรือข้อปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ เช่น การห้ามมิให้ส่งข้อความ (SMS) การกำหนดให้ตรวจสอบธุรกรรมต้องสงสัย การจัดให้มีคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) เพื่อรับเรื่องร้องเรียนตลอด ๒๔ ชั่วโมง

รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (พลตำรวจตรี เอกวิทย์ ลิ้มสังกาศ) ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สำหรับรายละเอียดที่ครบถ้วนสมบูรณ์ของกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะปรากฏอยู่ในร่างกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ที่อยู่ระหว่างการจัดทำของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งจะมีการเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนต่อไป รวมทั้งจะได้นำข้อเสนอแนะจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไปเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยพระราชกำหนดฉบับนี้มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้มีการสร้างระบบเครือข่ายในการแจ้งและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้ธนาคาร สถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถระงับและอายัดเงินของคนร้ายที่ฉ้อโกงประชาชนได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการปกป้องคุ้มครอง และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (นายสุทธิศักดิ์ ต้นตะโยธิน) ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

พระราชกำหนดฉบับนี้จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานได้โดยสะดวก และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีอำนาจในการแจ้งและแลกเปลี่ยนข้อมูลการทำธุรกรรมระหว่างกันได้ และสามารถพัฒนาระบบการแจ้งและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อป้องกันไม่ให้มีการโอนเงินต่อไปเป็นทอด ๆ ไปยังต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ออกมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ซิมการ์ด (SIM Card) โดยกำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะถือซิมการ์ดมากกว่า ๕ ซิมการ์ด จะต้องทำการลงทะเบียน ส่วนผู้ที่ใช้มากกว่า ๑๐๐ ซิมการ์ด จะต้องทำการลงทะเบียนใหม่ และ กสทช. ได้มีการประสานงานกับธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้มีระบบยืนยันตัวตนสำหรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติอนุมัติพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้วยคะแนนเสียง ๔๔๔ เสียง ไม่อนุมัติด้วยคะแนนเสียง ๗ เสียง งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

๑. พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=RV43H>

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

<https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/615030>

๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10996&mid=4502

๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนน

ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10997&mid=4502

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖*

ปัจจุบันมีการหลอกลวงให้ประชาชนโอนเงินผ่านการติดต่อทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และมีผู้ที่ทำการเปิดบัญชีบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ หรือกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Wallet) โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะที่เกิดจากการหลอกลวงหรือฉ้อโกงประชาชนให้มีการทำธุรกรรมที่ผิดกฎหมายหรือโอนเงินให้แก่ผู้กระทำความผิด โดยเมื่อผู้กระทำความผิดได้รับเงินจากผู้เสียหายแล้วก็จะมีการโอนเงินของผู้เสียหายต่อไปยังบัญชีอื่น ซึ่งเป็นของผู้ร่วมขบวนการด้วยกันต่อไปเป็นทอด ๆ อย่างรวดเร็ว หรือที่เรียกว่า “บัญชีม้า” ซึ่งจากข้อมูลสถิติการฉ้อโกงและหลอกลวงประชาชนผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ปรากฏว่ามีประชาชนถูกหลอกลวงทำให้ได้รับความเดือดร้อนและสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก โดยจากสถิติตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีจำนวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีมากกว่า ๑๑๔,๐๐๐ คดี โดยเฉลี่ยประมาณ ๘๐๐ คดีต่อวัน คิดเป็นมูลค่าความเสียหายจำนวนมากกว่า ๒๒,๐๐๐ ล้านบาท และมีแนวโน้มที่การกระทำความผิดดังกล่าวจะขยายตัวและแพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็วอันก่อให้เกิดผลร้ายและเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงเห็นสมควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ประกอบกับปัญหาดังกล่าวมีความจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างเร่งด่วน เนื่องจากได้สร้างความเสียหายให้แก่ประชาชนจำนวนมาก และเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนกลุ่มมิชชันนารีได้มีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการฉ้อโกงอยู่เสมอเพื่อหลบเลี่ยงการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศให้ทันต่อสถานการณ์ดังกล่าว และจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๑ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้ออกพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๔๐ ตอนที่ ๑๘ ก วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

* เรียบเรียงโดยนางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, “สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖, <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/64134>.

สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖^๒

๑. สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมของลูกค้าที่เกี่ยวข้องผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งหน่วยงานรัฐที่กำหนดไว้เห็นชอบร่วมกัน (มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง)

๒. ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์และโทรคมนาคมอื่นมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลการให้บริการที่เกี่ยวข้องผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งหน่วยงานรัฐที่กำหนดไว้เห็นชอบร่วมกัน (มาตรา ๔ วรรคสอง)

๓. เมื่อมีการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าวใน ข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) มีอำนาจนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อป้องกัน ปราบปราม หรือระงับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ (มาตรา ๔ วรรคสาม) และในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้มีอำนาจสั่งให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์และโทรคมนาคมอื่น เปิดเผยและส่งข้อมูลให้แก่เจ้าหน้าที่ (มาตรา ๕)

๔. ขั้นตอนในการระงับการทำธุรกรรม เช่น

๑) กรณีสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยเองหรือได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงาน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจระงับการทำธุรกรรมและแจ้งให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจที่รับโอนระงับการทำธุรกรรมต่อไปทันทีเป็นการชั่วคราวไม่เกิน ๗ วันนับแต่วันที่พบเหตุอันควรสงสัย เพื่อตรวจสอบและแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตรวจสอบ (มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

๒) กรณีสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงาน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจระงับการทำธุรกรรมพร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อให้ผู้รับโอนทุกทอดระงับธุรกรรมไว้ทันที แล้วแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ (มาตรา ๖ วรรคสอง)

๓) กรณีได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจระงับการทำธุรกรรมและแจ้งให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจที่รับโอนระงับการทำธุรกรรมไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวเพื่อให้ผู้เสียหายร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายในเวลา ๗๒ ชั่วโมง และให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากและบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นภายในเวลา ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับความร้องทุกข์ (มาตรา ๗)

๕. การแจ้งข้อมูลหรือหลักฐาน สามารถแจ้งผ่านทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ (มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

๖. การร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสามารถกระทำต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรหรือต่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม

^๒ หนังสือประทับตรา สำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๒๓๗ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อแจ้งการประกาศใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖, <https://jla.coj.go.th/th/content/category/detail/id/10/cid/21/iid/339389>.

ทางเทคโนโลยีก็ได้ และให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์หรือพนักงานสอบสวนที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ (มาตรา ๘ วรรคสอง)

๗. การร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะร้องทุกข์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้ถือว่าเป็นการร้องทุกข์โดยชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๘ วรรคสอง)

๘. การกำหนดความผิดและบทลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ได้มีเจตนาใช้เพื่อตน และห้ามมิให้ผู้ใดยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนโดยประการที่รู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการทุจริตหรือกระทำความผิดกฎหมาย ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

๒) ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อขายให้เช่า หรือให้ยืมบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งอาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดอาญา ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๙. ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๔)

ข้อดีของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. เป็นการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อคุ้มครองประชาชนที่สุจริตซึ่งถูกหลอกลวงให้โอนเงินโดยผ่านการติดต่อทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และลงโทษผู้ที่เปิดบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินมาใช้ในการกระทำความผิดอาญา

๒. ผู้ให้บริการโทรคมนาคมมีอำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลการให้บริการในระหว่างกัน โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ง. และหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนนั้น โดยกำหนดบทยกเว้นให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูล ตลอดจนการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดนี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงิน หรือผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเปิดเผยข้อมูลได้

๓. กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อระงับการทำธุรกรรมของสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจ โดยในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยเอง หรือได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญา เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือจากระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือจากผู้เสียหาย ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ใดอาจถูกใช้ในการกระทำความธุรกรรมที่เข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจสามารถระงับการทำธุรกรรมและแจ้งให้สถาบันการเงินหรือ

ผู้ประกอบการธุรกิจที่รับโอนระงับการทำธุรกรรม รวมถึงระงับการทำธุรกรรมต่อไปเป็นทอด ๆ ไว้ทันที เป็นการชั่วคราว เพื่อให้มีการตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนตามกฎหมายต่อไป อันเป็นการป้องกัน ระงับ ยับยั้งการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ทันที่

๔. กำหนดบทลงโทษสำหรับการที่บุคคลใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง และกรณียินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน โดยที่รู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในทางทุจริตหรือผิดกฎหมาย และบทลงโทษสำหรับการเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อขาย ให้เช่า หรือให้ยืม บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ บัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งลงทะเบียนผู้ใช้บริการ ในนามของบุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว แต่ไม่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้

ข้อสังเกตของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การบังคับใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ บรรลุตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงมีข้อสังเกตในทางวิชาการว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสมควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการร้องทุกข์ทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความเชื่อมโยงกับการรับแจ้งเหตุของสถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถระงับธุรกรรมที่เข้าข่ายการกระทำ ความผิดได้อย่างทันที่ อีกทั้งควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับช่องทางการแจ้งความหรือร้องทุกข์ และการเข้าถึงในแต่ละช่องทางให้แก่ประชาชนมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ พระราชกำหนดฉบับนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ รวมทั้งควรมี มาตรการเพิ่มระบบติดตามเส้นทางทางการเงิน เช่น เงินที่โอนออกไปนอกประเทศ และการแก้ไขระบบ การโอนเงินให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยธนาคารและผู้ให้บริการจำเป็นต้องรักษามาตรฐานความ ปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ และควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ใช้งานหากปรากฏว่า ความเสียหายนั้นมีส่วนที่เกิดจากความผิดพลาดหรือความประมาทเลินเล่อในการดำเนินธุรกิจดังกล่าวด้วย

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖^๑

๑. สาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมที่เป็นการใช้วิธีการทางเทคโนโลยีหลอกลวงประชาชนผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จนทำให้ประชาชนสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก โดยกำหนดให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน มีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ในกรณีที่พบเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย และกำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีผ่านระบบฐานข้อมูลกลางที่กำหนดเพื่อใช้ในการป้องกัน ระงับ ยับยั้งอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รวมทั้งยกเว้นข้อจำกัดในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกำหนดหลักเกณฑ์ การดำเนินคดีในขั้นตอนการร้องทุกข์และสอบสวนสำหรับความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับความผิดในลักษณะดังกล่าวที่มีรูปแบบและวิธีการแตกต่างจากความผิดอื่น อันเป็นการสร้าง กลไกที่ทำให้การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงกำหนดความผิด อาญาและบทลงโทษสำหรับผู้ที่เปิดบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ บัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือยินยอม ให้ผู้อื่นใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการกระทำความผิดและผู้เป็นธุระจัดหาบัญชีดังกล่าวหรือหมายเลข โทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อใช้ในการกระทำความผิด

๒. วันใช้บังคับ (มาตรา ๒)

พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

๓. ความหมายของ “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” (มาตรา ๓)

การกระทำที่จะถือเป็น “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” ตามพระราชกำหนดฉบับนี้ ได้แก่

^๑ สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม, “หนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๓๐๑ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖, <https://jla.coj.go.th/th/content/category/detail/id/1602/iid/340864>.

๓.๑ การกระทำหรือพยายามกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินบุคคลหนึ่งบุคคลใด หมายความว่า การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ผู้กระทำมีเจตนาพิเศษเพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินบุคคลหนึ่งบุคคลใด

๓.๒ การกระทำหรือพยายามกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย กล่าวคือ แม้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะไม่ได้มีเจตนาประสงค์ต่อทรัพย์สินหรือประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน แต่หากกระทำโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหายก็ถือเป็น “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี”

๓.๓ การกระทำความผิดฐานฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ นั้น คำว่า “ระบบคอมพิวเตอร์” มีการกำหนดบทนิยามไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

๔. มาตรการตามกฎหมายในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรืออาจมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๗)

๔.๑ สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมของลูกค้าที่เกี่ยวข้องผ่านระบบที่กำหนดและแจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบโดยทันที (มาตรา ๔)

๔.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจสั่งให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น (มาตรา ๕)

๔.๓ สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมและนำข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อให้ผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมทันทีเป็นการทั่วไป ในกรณีดังต่อไปนี้

- ๑) สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยเอง (มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)
- ๒) ได้รับข้อมูลจากระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ (มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)
- ๓) ได้รับแจ้งเหตุจากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา ๖ วรรคสอง)
- ๔) ได้รับแจ้งจากผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ถือบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ว่า ได้มีการทำธุรกรรมโดยบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวและเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (มาตรา ๗)

ทั้งนี้ ภายหลังจากธุรกรรมถูกระงับ หากไม่ปรากฏพยานหลักฐานเกี่ยวกับการถูกนำไปใช้ ในการกระทำความผิด หรือไม่มีคำสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมไว้ต่อไปภายในเวลาที่กำหนด ให้ยกเลิกการระงับ การทำธุรกรรมนั้น (มาตรา ๖ วรรคสามและวรรคสี่ และมาตรา ๗)

๕. การดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (มาตรา ๘ วรรคสอง)

๕.๑ การร้องทุกข์

๑) พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์

โดยที่มาตรา ๘ วรรคสอง ได้บัญญัติเรื่องการร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีไว้ด้วย ดังนั้น นอกจากการร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสามารถร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนได้ โดยการร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักร หรือร้องทุกข์ต่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวน สอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีก็ได้

๒) วิธีการร้องทุกข์

ผู้เสียหายสามารถร้องทุกข์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยถือว่าเป็นการร้องทุกข์ โดยชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๕.๒ การสอบสวนและพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๘ วรรคสอง ได้บัญญัติให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์หรือพนักงาน สอบสวนที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีความผิดเกี่ยวกับ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยไม่จำเป็นต้องเป็นพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่การกระทำความผิดเกิดหรืออ้าง หรือเชื่อว่าเกิดในเขตอำนาจของตนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีอำนาจสอบสวน และดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิด ณ ที่ใดในราชอาณาจักร ส่วนการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ พนักงานสอบสวนที่มีอำนาจสอบสวนและพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ สำหรับในกรณีร้องทุกข์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์จะถือว่าพนักงานสอบสวนผู้ใดเป็นผู้รับ คำร้องทุกข์ อันจะมีอำนาจสอบสวนและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ต้องพิจารณาว่าเป็นการร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจหรือกองบัญชาการใด

๕.๓ การออกหมายจับและหมายค้น

ศาลที่มีอำนาจออกหมายจับ หมายค้น หมายขัง ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีเป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่ง หรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนี้

๑) ศาลที่มีอำนาจออกหมายจับ คือ ศาลที่มีเขตอำนาจชำระคดีหรือศาลที่มีเขตอำนาจ เหนือท้องที่ที่จะทำการจับ (ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง) หรือศาลอาญาในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง (ข้อ ๒๕) และในกรณีที่มีการร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจใด ซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนนั้นมีอำนาจสอบสวนตามมาตรา ๘ วรรคสอง และอาจมีการฟ้องคดี ต่อศาลในท้องที่ที่ทำการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒ (๑)

๒) ศาลที่มีอำนาจออกหมายค้น คือ ศาลที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่จะทำการค้น (ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง) หรือศาลอาญาในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง (ข้อ ๒๕)

๕.๔ การฟ้องคดี

มาตรา ๘ วรรคสอง ได้บัญญัติให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์มีอำนาจสอบสวน และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ซึ่งอาจมีการฟ้องคดีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ต่อศาลในท้องที่ที่ทำการสอบสวนได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒ (๑) โดยมีข้อสังเกตว่า อาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นความผิดที่มีลักษณะของการกระทำไม่เหมือนกับความผิดทางอาญาแบบดั้งเดิม กล่าวคือ เป็นธุรกรรมในระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งสถานที่เกิดความผิดอาจไม่ได้ยึดโยงกับสถานที่ทางกายภาพ และโดยที่พยานหลักฐานสำหรับคดีลักษณะนี้โดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปของข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายจึงกำหนดให้ร้องทุกข์ดำเนินคดี ณ สถานที่ตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรก็ได้ เพื่อความสะดวกในการดำเนินคดี

๖. การกำหนดฐานความผิดอาญา (มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๖.๑ ความผิดฐานเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

๖.๒ ความผิดฐานเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อขาย ให้เช่า หรือให้ยืม บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)

๖.๓ ความผิดฐานเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อหรือขายเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งลงทะเบียนผู้ใช้บริการในนามของบุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว แต่ไม่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๑)

บทความ เรื่อง “ปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี”^๒

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าเทคโนโลยีการสื่อสารออนไลน์ถือว่าอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง ส่งต่อและสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทางสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ดีเมื่อใช้ถูกต้องและเหมาะสม ย่อมเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้รับได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การที่สังคมสารสนเทศในปัจจุบันนี้นอกจากจะมีผู้ใช้ ในทางที่เหมาะสมเกิดประโยชน์แก่ผู้รับแล้ว ในระบบสารสนเทศดังกล่าวยังได้เกิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผ่านทางสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก หลากหลายวิธีการ ส่งผลให้มีเหยื่อหรือผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหาย และได้รับผลกระทบจากอาชญากรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จากสถิติการรับแจ้งความทางออนไลน์จากศูนย์ บริหารการรับแจ้งความออนไลน์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สะสมตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ มีผู้แจ้งความคดีออนไลน์จำนวนมากกว่า ๓๐,๐๐๐ เรื่อง มูลค่าความเสียหายจำนวนมาก กว่า ๒,๗๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปริมาณสถิติโดยเฉลี่ยจำนวนมากกว่า ๔๐๐ เรื่อง/วัน ซึ่งเป็นสถิติ ที่ลดลงภายหลังจากมีการบังคับใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ แล้ว โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังกล่าว มีผลบังคับโทษในทางด้าน “บัญชีม้า” และ “ซิมม้า” และมีผลให้เหยื่อหรือผู้เสียหายสามารถ ดำเนินการระงับการทำธุรกรรมได้อย่างรวดเร็ว ป้องกันความเสียหายแก่เหยื่อและผู้เสียหายที่เกิดขึ้น ในระบบสารสนเทศ ซึ่งผู้เสียหายหรือเหยื่อมีหลากหลายประเภท เช่น เหยื่อจากการซื้อสินค้า เหยื่อจาก การโอนเงินเพื่อร่วมลงทุนหรือกู้ยืมเงิน รวมทั้งเป็นเหยื่อทางมิจฉาชีพ Call Center หรือเป็นมิจฉาชีพ ที่ติดต่อกับเหยื่อโดยอ้างว่าเป็นเพื่อนหรือติดต่อพูดคุยทำให้เหยื่อหลงรักเพื่อผลประโยชน์ในทางทรัพย์สิน และเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินจากเหยื่อหรือผู้เสียหาย

สำหรับในด้านความเสียหายที่ได้รับจากระบบสารสนเทศหรือทางออนไลน์ดังกล่าว โดยส่วนใหญ่ ได้รับความเสียหายเป็นทรัพย์สิน โดยการโอนเงินผ่านทางบัญชีหรือการทำธุรกรรมผ่านทางออนไลน์ ให้แก่มิจฉาชีพ และเมื่อเหยื่อสูญเสียเงินให้แก่มิจฉาชีพแล้วจึงมาร้องทุกข์กล่าวโทษ และดำเนินคดีกับมิจฉาชีพ ที่กระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยลักษณะความเสียหายในปัจจุบันที่เหยื่อหรือผู้เสียหาย ถูกหลอกลวงผ่านทางระบบออนไลน์ได้รับความเสียหายเป็นทรัพย์สินจากการโอนเงิน การดำเนินคดี ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดฐานฉ้อโกง ร่วมกันฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่น หรือฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา และความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฐานโดยทุจริตและโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนหรือผู้อื่น แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ผู้เสียหายที่ถูกมิจฉาชีพหลอกลวงเอาทรัพย์สินไป นอกจากมุ่งประสงค์จะให้มิจฉาชีพได้รับ โทษแล้ว ย่อมประสงค์ที่จะได้รับทรัพย์สินหรือเงินที่เสียหายไปคืนหรือชดใช้ราคาที่สูงที่สุดไป การดำเนินคดี ที่กฎหมายเปิดช่องให้ได้รับชดใช้หรือคืนราคาที่เสียไปจากการถูกหลอกลวงในทางอาญา คือการร้องทุกข์

^๒ สุภาภรณ์ นิพนธ์ชัย, “ปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี”, ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖, มติชนออนไลน์, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖, https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_4042693.

ที่เป็นมูลฐานความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา ส่วนความผิดตามกฎหมายอื่นคงบัญญัติเป็นบทลงโทษ โดยการเรียกร้องค่าเสียหายย่อมต้องไปว่ากล่าวกันในทางแพ่งต่อไป ซึ่งโอกาสที่เหยื่อหรือผู้เสียหายจะได้รับเงินหรือได้รับชดใช้คืนจึงมิใช่เรื่องง่าย ดังนั้น แนวทางการป้องกันอาชญากรรมได้ดีที่สุดคือต้องรู้เท่าทันและไม่โอนเงินให้แก่ผู้อื่นโดยง่ายจนกว่าจะแน่ใจว่าตนเองไม่ได้เป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ โดยต้องวิเคราะห์ถึงวิธีการ กลยุทธ์ หากความรู้และปรึกษาผู้อื่นก่อนที่จะโอนเงินให้ผู้ใดผ่านทางธุรกรรมออนไลน์

ทั้งนี้ โดยที่ผ่านมาจะพบว่าเหยื่อหรือผู้เสียหายที่ถูกมิจฉาชีพหลอกลวงจะเกิดจากการถูกจูงใจหวานล่อม เสนอหรือได้รับสิทธิพิเศษเกินกว่าวิธีการหรือระบบปกติที่บุคคลทั่วไปจะได้รับ โดยมีมิจฉาชีพจะเข้ามาในช่วงเวลาที่เป็นความประสงค์หรือตรงความต้องการของเหยื่อหรือผู้เสียหาย เช่น การหลอกลวงขายสินค้าราคาถูก โปรโมชั่น หรือสินค้าแบรนด์เนมในราคาต่ำกว่าท้องตลาดโดยทั่วไป โดยใช้ข้ออ้างว่ามีความจำเป็นต้องขาย ร้อนเงิน ขายเน้นปริมาณ หรือการทำยอดขาย โดยมีมิจฉาชีพจะแสดงรูปภาพสินค้า ข้อความใบรับประกันสินค้า ให้ตรวจสอบดูผ่านทางระบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการนำภาพสินค้า ข้อความ ใบรับประกันสินค้าของบุคคลอื่นมาใช้แสดงเพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อว่ามีสินค้าอยู่จริง ทำให้เหยื่อที่มีความต้องการซื้อ มีความพอใจและจูงใจให้หลงเชื่อข้อความหลอกลวงนั้น

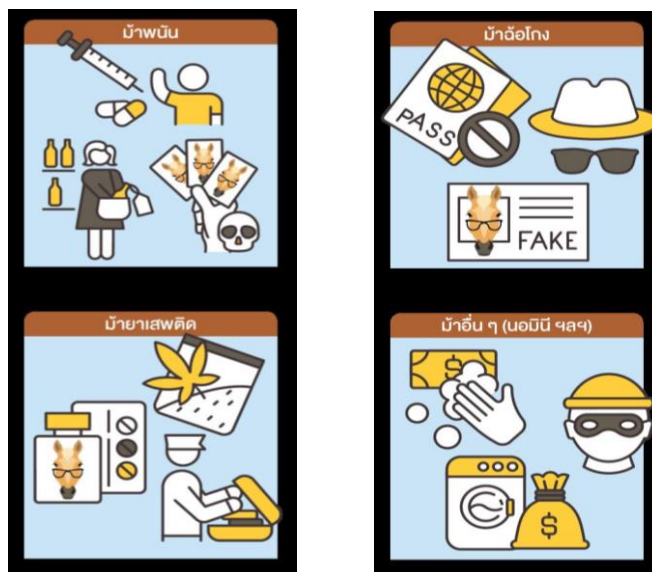
สำหรับวิธีการของมิจฉาชีพจะมีความหลากหลายทั้งการให้โอนเงินค่าธรรมเนียม ค่าประกัน ค่าเพิ่มวงเงิน เมื่อเหยื่อโอนเงินไปส่วนหนึ่งแล้วมิจฉาชีพจะใช้วิธีการให้โอนเงินซ้ำอีกโดยมีข้ออ้างว่าเหยื่อโอนเงินซ้ำเกินไป ต้องชำระค่าธรรมเนียม ค่าปลดล็อก โอนค่านำเงินออกจากระบบ หรือแม้กระทั่งหากเหยื่อจะยกเลิกขอเงินคืนจากมิจฉาชีพ เหยื่อต้องโอนเงินค่ายกเลิกข้อตกลงให้แก่มิจฉาชีพด้วย ซึ่งเหยื่อหรือผู้เสียหายที่หลงโอนเงินให้หลายครั้งก็เพื่อต้องการเงินของตนเองคืน หรือมีความหวังความเชื่อว่าจะได้เงินจากมิจฉาชีพจริงทำให้เหยื่อหรือผู้เสียหายหลายรายได้รับความเสียหายจากการโอนเงินซ้ำ ๆ ต่อเนื่องกัน ซึ่งพวกมิจฉาชีพต่างก็ใช้จิตวิทยา จูงใจ หรือใช้ความเกรงใจของเหยื่อ ในบางครั้งก็แฝงมากับเหยื่อที่ต้องการหาเพื่อน คนรัก โดยมาในรูปแบบของการพูดคุย ให้ความหวัง สร้างอนาคตร่วมกัน ทำให้เหยื่อหรือผู้เสียหายหลงเชื่อ และโอนเงินให้เพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน หรือเพื่อมิให้รู้สึกเสียมิตรภาพ มิจฉาชีพเหล่านี้ต่างก็อาศัยกลอุบาย ผ่านทางระบบเทคโนโลยีในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยมีชอบ และมิจฉาชีพเหล่านี้ก็จะหาหนทางและใช้เทคโนโลยีซึ่งเชื่อว่ายังคงมีอยู่ต่อไปในระบบสื่อสารออนไลน์

อย่างไรก็ตาม โดยที่ในโลกปัจจุบันที่เทคโนโลยีการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์เข้าถึงทุกหนแห่งไปทั่วภูมิภาคและทั่วโลก จนกระทั่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในชีวิตประจำวันของประชาชนโดยทั่วไป จึงย่อมมีทั้งประโยชน์และโทษซึ่งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ดังนั้น ผู้เข้าถึงและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารทางสื่อสังคมออนไลน์จึงต้องมีความระมัดระวัง รอบคอบ และมีความรอบรู้เท่าทันในการใช้ชีวิตในสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้ เพื่อมิให้ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพโดยง่ายและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเพื่อให้ได้คุณประโยชน์อย่างแท้จริง

บทความ เรื่อง “เปิดขบวนการ “บัญชีม้า” ช่องทางฟอกเงิน หลอกคนโอน แก๊งคอลเซ็นเตอร์”^๓

“บัญชีม้า” คือ บัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลอื่นซึ่งถูกคนร้ายนำมาใช้เป็นช่องทางในการรับเงิน และถ่ายโอนเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด เพื่อป้องกันไม่ให้มีพยานหลักฐานเชื่อมโยงมาถึงตัวได้ คนร้ายสามารถทำได้หลายวิธีเพื่อให้ได้มาซึ่งบัญชีม้า ทั้งจากการโจรกรรมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำไปใช้เปิดบัญชี ในชื่อของคนนั้น ๆ หรือจ้างให้บุคคลอื่นเปิดบัญชี หรือรับซื้อบัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลทั่วไปเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด

ประเภทของบัญชีม้า

บัญชีม้าพบได้อย่างแพร่หลายในสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการขายบัญชีเงินฝากธนาคารอย่างเปิดเผย ตั้งแต่ราคา ๘๐๐ บาท จนถึง ๒๐,๐๐๐ บาท โดยบัญชีม้าเหล่านี้จะถูกรวบรวมเป็นแพ็คเกจพร้อมกับสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและซิมการ์ดโทรศัพท์ที่เจ้าของบัญชีเปิดใช้งานด้วย เพื่อให้คนร้ายที่ซื้อบัญชีม้าไปแล้วสามารถนำข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีไปผูกกับ Mobile Banking เพื่อใช้ทำธุรกรรมออนไลน์ได้ทันที ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่ใช้ในทางทุจริต ฟอกเงิน เช่น หลอกขายสินค้าทางออนไลน์ แก๊งมิจฉาชีพ Call Center เกี่ยวกับการพนัน ฉ้อโกง ยาเสพติด

ประเภทของบัญชีม้า มีอยู่ ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑) **ม้าสมัครใจ** คือ การขายบัญชีธนาคารหรือ E-Wallet ให้ผู้อื่นแล้วนำข้อมูลบัญชีไปขายต่อให้กลุ่มมิจฉาชีพ

๒) **ม้าแบบไม่ตั้งใจ หรือถูกสวมรอย** คือ ถูกหลอกเอาข้อมูลไปใช้ในการเปิดบัญชีธนาคารหรือ E-Wallet เพื่อเอาไปใช้ในการธุรกรรมที่ทุจริต ฟอกเงิน หรือก่อการร้าย ซึ่งในอดีตพบว่ากลุ่มที่มีการนำบัญชีม้าไปใช้ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเครือข่ายยาเสพติด กลุ่มวงการพนัน รวมทั้งกลุ่ม Nominee ที่ใช้ในการทำธุรกรรม

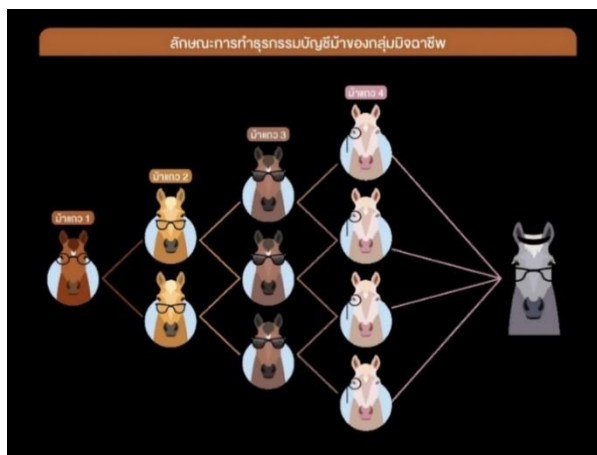
^๓PPTV ออนไลน์, “เปิดขบวนการ “บัญชีม้า” ช่องทางฟอกเงิน หลอกคนโอน แก๊งคอลเซ็นเตอร์”, ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖, PPTV ออนไลน์, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖, <https://shorturl.asia/RXMvQ>.

ทางการเงินแทนผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงที่อยู่เบื้องหลัง และปัจจุบันพบว่าบัญชีม้าถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้นในการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการหลอกลวงฉ้อโกง เช่น ใช้เป็นบัญชีรับเงินค่าประกันการกู้ยืมเงินที่มีฉ้อฉลมากกว่าผู้กู้จะได้รับเงินที่กู้เมื่อจ่ายเงินประกันการกู้ยืมเงินมาก่อนซึ่งพบมากในการหลอกลวงให้กู้ยืมเงินผ่านแอปพลิเคชันเงินกู้ต่าง ๆ และผ่านช่องทางแอปพลิเคชันไลน์ รวมทั้ง การหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่โทรศัพท์มาหลอกลวงโดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เสียหายหลงเชื่อ และทำการโอนเงินไปยังบัญชีม้าของคนร้าย ซึ่งการหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่พบว่าส่วนใหญ่มีฐานในการกระทำความผิดมาจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งทำให้ยากในการติดตามจับคนร้ายมาดำเนินคดี

นอกจากนี้ คนร้ายมักจะมีบัญชีม้าหลาย ๆ บัญชี เพื่อใช้โอนส่งเงินต่อกันไปเป็นทอด ๆ และเพื่อป้องกันการถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบหรืออายัดเงินในบัญชีม้า เช่น เมื่อผู้เสียหายถูกหลอกให้โอนเงินเข้าบัญชีม้าที่ ๑ แล้ว คนร้ายก็จะโอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวต่อไปยังบัญชีม้าที่ ๒ จากบัญชีม้าที่ ๒ โอนต่อไปยังบัญชีม้าที่ ๓ และที่ ๔ ซึ่งบางรายมีจำนวนบัญชีม้าถึง ๕ บัญชี จากนั้นคนร้ายก็จะถอนเงินของเหยื่อหรือผู้เสียหายออกไป ซึ่งการโอนเงินจากบัญชีม้าหลายทอดดังกล่าวตั้งแต่ต้นจนจบใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีเท่านั้น และหากถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจอายัดบัญชีม้าบัญชีใดก็จะเปลี่ยนไปใช้บัญชีม้าอื่น ๆ ที่ยังสามารถใช้งานแทนได้

ลักษณะการทำธุรกรรมบัญชีม้าของกลุ่มฉ้อฉล

กระบวนการรับจ้างเปิดบัญชีม้าแบบออนไลน์ มีดังนี้

- ๑) ขยายบัญชีส่งรูปบัตรประจำตัวประชาชนให้แม่ค้าคนกลางประกาศหาผู้ที่พร้อมยืนยันตัวตนในกลุ่มซื้อขยายบัญชี
- ๒) มิฉฉฉฉส่งให้แม่ค้าคนกลางหาบัญชีธนาคารที่สามารถเปิดแบบออนไลน์ได้
- ๓) นำข้อมูลไปเปิดบัญชีออนไลน์และผูกบัญชีกับเบอร์โทรศัพท์ของตนเอง
- ๔) เมื่อเปิดบัญชีเสร็จจะได้รับ QR code จากแอปพลิเคชัน
- ๕) ส่ง QR code กลับไปให้คนขาย
- ๖) กลุ่มคนขยายบัญชี จะนำ QR code ไปยืนยันตัวตนที่ร้านสะดวกซื้อ
- ๗) ส่ง OTP ให้เจ้าของบัญชีเป็นผู้บันทึก
- ๘) เมื่อเจ้าของบัญชีสแกน QR code จะมี OTP ส่งมาที่โทรศัพท์ของมิฉฉฉฉ

สำหรับในปัจจุบันรูปแบบของการใช้บัญชีม้าเป็นช่องทางในการกระทำความผิดอาจมีความเปลี่ยนแปลงไปเพื่อหลบเลี่ยงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยกลุ่มมิจฉาชีพเริ่มเปลี่ยนรูปแบบไปใช้บริการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-wallet) ของผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Money) ตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ซึ่งมีผู้ให้บริการที่มีใบอนุญาตเงิน (Non-Bank) มากยิ่งขึ้น โดยผู้ให้บริการบางรายอาจจะยังขาดความเข้มงวดในการตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับตัวตนของลูกค้าในการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ คนร้ายอาจใช้บัญชี Cryptocurrency Wallet ซึ่งไม่ได้เปิดให้บริการผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Exchange) ที่ได้รับอนุญาตในประเทศไทย โดยคนร้ายอาจจะทำการโอน Cryptocurrency แบบ Peer-to-Peer (P2P) หรือผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่อยู่ในต่างประเทศ ทำให้เกิดความล่าช้าหรืออาจไม่ได้รับความร่วมมือในการประสานงานขอข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน รวมทั้งมีความยุ่งยากซับซ้อนในขั้นตอนการสืบสวนเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิด

ข้อมูลเกี่ยวกับ กลโกงมิจฉาชีพที่ใช้หลอกลวงเหยื่อบนโลกออนไลน์^๔

- ๑) หลอกขายสินค้าออนไลน์ แต่ไม่ได้รับสินค้า หรือได้รับสินค้าแต่ไม่ตรงตามโฆษณา
- ๒) หลอกให้ทำงานเสริมออนไลน์ โดยชักชวนทำงานออนไลน์ที่ไม่มีอยู่จริง อ้าง Platform ที่น่าเชื่อถือ เช่น TikTok, Youtube, Lazada โดยหลอกลวงให้ กด Like และกด Share เพื่อเพิ่มยอดวิว แกล้งรับออเดอร์ ทำสต็อกสินค้า แต่สุดท้ายหลอกเอาเงินที่อ้างว่าเป็นเงินค่าประกันจากเหยื่อ
- ๓) เงินกู้ออนไลน์ (เงินกู้ทิพย์) ไม่ได้เงินจริง หลอกเอาข้อมูล เงินค่าประกัน ค่าธรรมเนียม เลขที่บัญชีธนาคารจากเหยื่อ (ดอกเบี้ยยโหด) โฆษณาชวนเชื่อ กู้โดยไม่ต้องมีหลักค้ำประกัน หลอกเอาข้อมูลส่วนบุคคลในโทรศัพท์ของเหยื่อ เพื่อโทรตามทวงหนี้คนใกล้ชิด เรียกดอกเบี้ยสูงเกินสมควร และให้ชดใช้หนี้เป็นระยะเวลายาวนาน
- ๔) ช่มชู้ให้เกิดความหวาดกลัว (Call Center) โทรศัพท์มุ่งเป้าหาเหยื่อ โดยอ้างว่าเกี่ยวข้องกับ การส่งพัสดุผิดกฎหมาย การกระทำผิดกฎหมาย หรือโดนอายัดบัญชีธนาคาร แล้วอ้างเป็นตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ ช่มชู้เรื่องกฎหมายพอกเงินให้เหยื่อโอนเงินโดยผลการ
- ๕) หลอกลวงให้ลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ โดยอ้างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน ชักชวนให้ลงทุนในธุรกิจที่ไม่มีจริง ให้ผลตอบแทนสูง สร้างภาพความน่าเชื่อถือ เช่น ลงทุนในธุรกิจน้ำมัน พลังงาน ทองคำ เงินดิจิทัล ตลาดหุ้น Forex ตลาดหลักทรัพย์ต่างชาติ เกมออนไลน์
- ๖) หลอกให้รักแล้วลงทุน โดยปลอมแปลง Profile เป็นบุคคลหน้าตาดี เข้ามาตีสนิทจาก App หาคู่ หรือบัญชีออนไลน์ สอนให้ลงทุน แล้วหลอกให้ลงทุนใน App หรือโปรแกรมลงทุนปลอม เช่น เทรดหุ้นปลอม เงินดิจิทัลปลอม สกุลเงินปลอม ทองคำทิพย์
- ๗) หลอกให้รักแล้วโอนเงิน หรือยืมเงิน โดยปลอม Profile เป็นบุคคลหน้าตาดี ทำความรู้จักผ่านบัญชีออนไลน์ ตีสนิทหลอกให้รัก ทำทีว่าจะส่งทรัพย์สินมาให้จากต่างประเทศ แต่ลวงเอาเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือหลอกให้โอนเงินโดยอ้างว่าจะคืนให้หลายเท่าตัว
- ๘) ปลอม หรือ Hack บัญชี Line หรือ Facebook แล้วมาหลอกยืมเงิน เพื่อให้ส่งข้อความขอยืมเงินจากเพื่อนเจ้าของบัญชีตัวจริงที่หลงเชื่อ
- ๙) แชร์ลูกโซ่ โดยหลอกให้ร่วมลงทุนในธุรกิจที่ไม่มีอยู่จริง มุ่งเน้นให้เสาะหาเครือข่ายและสร้างรายได้จากการเพิ่มสมาชิก
- ๑๐) การพนันออนไลน์ โดยโฆษณาชวนเชื่อ หว่านล้อมด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้ค่าน้ำ (ค่าเสียเวลา) คืนให้แก่ผู้เล่น และแจกสูตรการันตีผลตอบแทนที่ไม่มีจริง
- ๑๑) หลอกให้ดาวน์โหลดโปรแกรมควบคุมคอมพิวเตอร์ทางไกล (เพื่อขโมยข้อมูล) โดยอ้างเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ หลอกให้ดาวน์โหลดโปรแกรมควบคุมทางไกล เพื่อถอนเงินจากบัญชีของเหยื่อ

^๔ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ, “๑๘ กลโกงมิจฉาชีพ ใช้หลอกลวงเหยื่อบนโลกออนไลน์”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖, https://opc.police.go.th/OPC_Police/18-frauds-online/.

๑๒) **ส่ง QR Code หลอกให้โอนเงิน** โดยคนร้ายอ้างว่า จะคืนค่าสินค้า โดยหลอกให้เหยื่อสแกน QR Code ซึ่งเป็นการโอนเงินให้แก่คนร้าย และบางกรณีจะเป็นการให้กรอกข้อมูลบัญชีธนาคารของเหยื่อ และรหัสผ่านเพื่อหลอกลวงเงินของเหยื่อ

๑๓) **ฉ้อโกงรูปแบบอื่น** โดยหลอกลวงด้วยเรื่องราวต่าง ๆ ให้เหยื่อโอนเงินให้คนร้าย เช่น ผู้โชคดี ได้รับรางวัล ได้ซื้อสินค้าราคาพิเศษ ได้โรงแรมที่พักฟรี ได้สิทธิพิเศษต่าง ๆ แต่ต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมก่อนล่วงหน้าให้คนร้ายซึ่งแอบอ้างเป็นหน่วยงาน เช่น ธนาคาร ไปรษณีย์ กรมศุลกากร โดยส่ง Link ปลอมเพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนบุคคล หมายเลขที่บัญชีธนาคาร และรหัส Password

๑๔) **โฆษณาเชิญชวนไปทำงานต่างประเทศ** โดยหลอกให้หลบหนีออกนอกประเทศ บังคับกักขังให้ทำงานผิดกฎหมาย ใช้แรงงานอย่างหนัก

๑๕) **หลอกลวงให้ถ่ายภาพโป๊เปลือย** ลามก อนาจาร เพื่อใช้ข่มขู่เรียกเงินจากเหยื่อ

๑๖) **ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร (บัญชีม้า)** และร่วมกันกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ฟอกเงิน

๑๗) **ข่าวปลอม (Fake News)** ซึ่งแชร์ข่าวจากแหล่งข่าวที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น ข้อความลูกโซ่ที่ส่งต่อกันทางแอปพลิเคชันไลน์

๑๘) **เรียกค่าไถ่ทางคอมพิวเตอร์ (Ransomware)** Lock รหัส Files Folders ในคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้เรียกเงินจากเหยื่อ

สรุปสาระสำคัญ

เกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566*

1. เมื่อถูกหลอกหรือมีเหตุสงสัยว่าตกเป็นเหยื่อ* ให้รีบดำเนินการ ดังนี้

*เช่น กรณีหลอกหลวงจากคอลเซ็นเตอร์ และแอปดูดเงิน

(1) แจ้งธนาคารทันที ผ่านเบอร์ศูนย์รับแจ้งเหตุ hotline หรือที่สาขา เพื่อให้ระงับธุรกรรมชั่วคราวและช่วยตัดตอนเส้นทางการเงิน

(2) แจ้งตำรวจอย่างรวดเร็ว ผ่านออนไลน์หรือท้องที่ใดก็ได้ เพราะธนาคารระงับธุรกรรมชั่วคราวได้ไม่เกิน 72 ชั่วโมง โดยตำรวจจะแจ้งให้ธนาคารทราบเพื่อระงับธุรกรรมต่อเนื่องไป

2. บทกำหนดโทษบัญชีม้าและซิมม้าหนักขึ้น แต่โฆษณาซื้อ/ขาย ก็ผิดแล้ว

ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่น

ใช้บัญชีเงินฝาก บัตร หรือ e-Wallet เป็นบัญชีม้า หรือ

ให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้ซิมโทรศัพท์

เพื่อนำไปใช้ในการทุจริตหรือทำผิดกฎหมาย

ต้องรับโทษ

จำคุกไม่เกิน 3 ปี

หรือ

ปรับไม่เกิน 300,000 บาท

หรือ

ทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณา

เพื่อให้มีการซื้อ/ขายบัญชีเงินฝาก

บัตร e-Wallet หรือซิมโทรศัพท์

ซึ่งอาจก่อให้เกิดการทำความผิดอาญา

ต้องรับโทษ

จำคุกตั้งแต่ 2-5 ปี

หรือ

ปรับตั้งแต่ 200,000 - 500,000 บาท

หรือ

ทั้งจำทั้งปรับ

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ธนาคาร 	แฮร์ข้อมูล กุญแจระหว่างกัน โดยไม่ติด PDPA	ลดบัญชีม้า ป้องกัน/จำกัด ความเสียหาย
ตำรวจ DSI ปปง. และหน่วยงานที่ได้รับอนุญาต 	ตำรวจ DSI ปปปง. ได้รับแจ้งข้อมูลกุญแจ ที่แลกเปลี่ยนกันได้	ช่วยเหลือผู้เสียหาย และติดตามลงโทษ ผู้กระทำผิดได้รวดเร็ว
ผู้ให้บริการ เครือข่ายโทรศัพท์/ โทรคมนาคม 	เปิดเผย/แลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างกันหรือ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ตำรวจ DSI ปปปง.)	· ลดจำนวนซิมม้า · ป้องกันมิจฉาชีพ เข้าถึงประชาชน

*ที่มา : สมาคมธนาคารไทย

ภาคผนวก

- สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๔๗๒ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖
เรื่อง พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 5251
วันที่ 14 ก.ค. 2566
เวลา 16.18 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๔๗๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชกำหนดในเรื่องนี้

ด้วยได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นกฎหมายแล้ว ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๕๗/๒๖ วันที่ 14 / ๗ / ๒๖
เวลา 16.18 น. ส่ง น.ต.ค
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๑ (๗) ๑๖
วันที่ ๑๔ / ๗ / ๒๕๖๖
เวลา ๑๖.๒๖ น.
สำนักการประชุม

พระราชกำหนด

มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

พ.ศ. ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ทางเทคโนโลยี

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบุคคลตามพระราชกำหนดนี้
เพื่อคุ้มครองประชาชนผู้สุจริตซึ่งถูกหลอกลวงจนสูญเสียไปซึ่งทรัพย์สิน โดยผ่านโทรศัพท์หรือวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งแต่ละวันมีผู้ถูกหลอกลวงจำนวนมากและมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก
สมควรมีมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทนี้ให้หมดไปโดยเร็ว อันเป็นกรณีฉุกเฉิน
ที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัย

สาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับ
เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้

“อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หมายความว่า การกระทำหรือพยายามกระทำความผิด
ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สิน
บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือกระทำความผิดฐานฉ้อโกง
กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะ
จัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

มาตรา ๔ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า
มีหรืออาจมีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจ
มีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมของลูกค้ายที่เกี่ยวข้องในระหว่าง
สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจนั้นผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล
ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นชอบร่วมกัน

เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการ
โทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลการให้บริการ
ที่เกี่ยวข้องระหว่างกันผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่กระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคมและสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นชอบร่วมกัน

เมื่อมีการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ผู้เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลแจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทราบโดยทันที และเมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เพื่อป้องกัน ปราบปราม หรือระงับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้

มาตรา ๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และมีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลการลงทะเบียนผู้ใช้งานหรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าว เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น และเมื่อได้รับคำสั่งแล้ว ให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำนั้น มีหน้าที่ส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้ส่งภายในระยะเวลาที่ผู้ส่งกำหนด

มาตรา ๖ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยเองหรือได้รับข้อมูลจากระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ใดถูกใช้หรืออาจถูกใช้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมและแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่รับโอนถัดไป พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบการธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่พบเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้ง แล้วแต่กรณี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง และแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตรวจสอบ

ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจได้รับแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่งจากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรม พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผย

หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบ และระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที แล้วแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตรวจสอบแล้ว ปรากฏพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้ดำเนินการตามกฎหมายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการระงับการทำธุรกรรมตามวรรคหนึ่ง หรือแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจตามวรรคสอง หากไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่เชื่อได้ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้แจ้งผลการตรวจสอบให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจทราบ เพื่อยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมต่อไป

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสามแล้ว หากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่แจ้งผลการดำเนินการ ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น

มาตรา ๗ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย ซึ่งเป็นผู้ถือบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ว่า ได้มีการทำธุรกรรมโดยบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวและเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมนั้นไว้ชั่วคราว พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที และแจ้งให้ผู้เสียหายไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายในเจ็ดสิบสองชั่วโมง เมื่อมีการร้องทุกข์แล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับการทำธุรกรรมไว้ทราบ และให้พนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากและบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความร้องทุกข์ หากไม่มีคำสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมไว้ต่อไปภายในเวลาดังกล่าว ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบธุรกิจยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น

มาตรา ๘ การแจ้งข้อมูลหรือหลักฐานตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ จะกระทำทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีที่กระทำทางโทรศัพท์ ให้ผู้ได้รับแจ้งบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรลงลายมือชื่อผู้รับแจ้ง และวันเวลาที่ได้รับไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งส่งสำเนาให้ผู้แจ้งเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย

การร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะกระทำต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรหรือต่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีก็ได้ และจะร้องทุกข์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้ถือว่าเป็นการร้องทุกข์โดยชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และในการสอบสวนหรือดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์ไม่ว่าประจำอยู่ที่ใดหรือพนักงานสอบสวนที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจสอบสวนและดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักร

มาตรา ๙ ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อขาย ให้เช่า หรือให้ยืม บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อ หรือขายเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งลงทะเบียนผู้ใช้บริการในนามของบุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว แต่ไม่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ การเปิดเผย การแลกเปลี่ยน การเข้าถึง ตลอดจนการเก็บ การรวบรวม หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่ผู้ได้รับหรือครอบครองข้อมูลจะเปิดเผยให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบมิได้

มาตรา ๑๓ ในวาระเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหตุอันควรสงสัยตามพระราชกำหนดนี้ รวมทั้งให้คำแนะนำและคำปรึกษา

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติราชการตามพระราชกำหนดนี้ โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการดังกล่าว และให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะแต่งตั้งข้าราชการจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

เมื่อครบห้าปีหลังจากที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมประเมินความจำเป็นในการให้มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการต่อไป ให้เสนอแนะหน่วยงานที่จะทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการต่อไปด้วย ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็น ที่จะต้องมีคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการดังกล่าว สิ้นสุดลงนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติหรือวันที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นควรมีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต่อไป คณะรัฐมนตรีจะกำหนด ให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นคราว ๆ หรือตลอดไปก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นการแต่งตั้ง และวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมีการใช้วิธีการทางเทคโนโลยี หลอกลวงประชาชนทั่วไปผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จนทำให้ประชาชนสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก และผู้หลอกลวงได้โอนทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวนั้นผ่านบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่นต่อไปเป็นทอด ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อปกปิดหรืออำพรางการกระทำความผิด ซึ่งแต่ละวันประชาชนผู้สุจริตถูกหลอกลวงจำนวนมากและมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก และการหลอกลวงดังกล่าว ซึ่งเป็นการกระทำความผิดได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างและเป็นอันตรายร้ายแรง ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ ในอันที่จะต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อรักษาความปลอดภัย ของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

